

Halk resmi, minyatür geleneği ve Gül Derman'ın yapıtları

Gül Derman'ın kişiliğinde öne çıkan özellikler, çevreyle ve olaylarla uyumlu, iyimser bir ilgilenme, kentsel yaşamın karmaşası içinde saflığı, güzelliği yakalayabilme, doğayla ve geleneklerle bağlarını sürdürebilme, onun resmine egemen olan özelliklerle koştur.

BERAL MADRA

1972-1985 yılları arasında yurt dışında, sırasıyla Fransa, Avusturya, Federal Almanya ve İngiltere'de kişisel sergiler açmış, yirmiye yakın sergiye katılmış, yurt içinde İstanbul, Ankara, İzmir, Balıkesir, Bursa, Eskişehir ve Marmaris'te 17 kişisel sergi gerçekleştirmiş olan **Gül Derman**, DGSA Yüksek Resim Bölümü'nü **Prof. Bedri R. Eyuboğlu** atölyesinde bitirerek (1971), 1982'de İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü'nde "**Resimli Taşbaskı Halk Hikâyeleri**" konulu bir doktora tezi yapmıştır.

1933'lerde D grubu ile başlayarak günümüze değin süren evrensellik ile yerel ve ulusal eğilimler ve gelenekler arasında bileşim kurma, Türk resmini yönlendiren temel kavramlardan birisi olmuştur. Batıdan aktarılan tekniklerle öz kaynakların, geleneksel ve yerel sanatların birleşmesini öngören bu anlayışın 1950'lerden bu yana öncülerinden biri olan **Bedri R. Eyuboğlu'nun** öğrencisi olan **Derman**, bu gelişmenin günümüzdeki yorumlarında, araştırmacı ve tutarlı bir çalışma düzeni içinde ürün veren bir ressam.

Öne çıkan özellikleri

Gül Derman'ın kişiliğinde öne çıkan özellikler, çevreyle ve olaylarla uyumlu ve iyimser bir ilgilenme, kentsel yaşamın karmaşası ve hızı içinde, saflığı ve güzelliği yakalayabilme, doğayla ve geleneklerle bağlarını sürdürebilme, onun resminde egemen olan özelliklerle koştur. Halk resmi ve minyatür geleneği ile bir bağ kurmuştur sanatçı. Resimlerinde görülen kuşbakışı düzen, halkın yaşamı ile ilgili konular, el sanatlarının varlığına değinen motifler, başlangıçtan bu yana benim-

BEDRİ RAHMI'NİN ÖĞRENCİSİ — Batıdan aktarılan tekniklerle öz kaynakların, geleneksel ve yerel sanatların birleşmesini öngören anlayışın öncülerinden **Bedri Rahmi Eyuboğlu**. Yukarıda "**İstanbul**" adlı özgün serigrafik baskısı görülen öğrencisi **Gül Derman**, bu gelişmenin günümüzdeki temsilcilerinden.

sediği ve ustalık kazandığı taşbaskı geleneği bu bağın kanıtlarıdır. Sanatçı, geçmişle olan bu ilişkisini, dışavurumcu, lekeci bir fırça tekniği, gittikçe ayrıntılarından uzaklaşan ve kendininlik kazanan bir anlatım diline doğru geliştirmiştir.

Kadın gerçeğine bakış

Gül Derman'ın birkaç yıldır üstünde durduğu "**Hamamda Kadınlar**" ve İstanbul'dan görüntüler, son sergisinin de konusunu oluşturmaktadır. **Derman'ın** çıplakları, erotizm ya da feminizm simgesi değildir. Kadın, hemcinsleriyle, içdünyasıyla, düşleriyle başbaşa olduğu bir ortamda, olanca rahatlığı ve gevşekliğiyle gösterilmiştir. Hamam, kadın yaşamında geleneksel bir ortamdır ve nice ressamlara konu olmuştur. Günümüzde bu de-

ğişmiş midir? Belirli bir çalışan ve aydın kesit dışında, kadın gün boyunca, berberde, havuz başında, gazinoda, kadınlar matinesinde, kâğıt oyunu partilerinde, benzer bir kendi dünyasına kapanıklık, gerçeklerden uzaklaşma, edilgenlik içinde yaşamıyor mu? **Gül Derman'ın** kadın gerçeğine bakış açısı, hepimizce bilinen gerçekler, çarpıcılıktan uzak, saklı bir anlatımla dile getirilmiştir.

Taşbaskılara gelince, yıllardır ürettiği bu resimlerle bir İstanbul albümü oluşturdu **Gül Derman**, hem teknik hem de içerik yönünden geçmişteki bir konuyu günümüze getirdi. 16. 17 ve 18. yüzyıl İstanbul gravürlerini anımsarsak, bu geleneğin günümüzde de sürdürülmesi ve değerlendirilmesi gibi bir işlevi yüklendi sanatçı.

